

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0414U003003

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-04-2014

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Благініна Анастасія Андріївна

2. Blaginina Anastasiia

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.16

Назва наукової спеціальності: Екологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 24-04-2014

Спеціальність за освітою: 7.130104

Місце роботи здобувача: Інститут агроекології і природокористування Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 13722479

Місцезнаходження: 03143, м. Київ-143, вул. Метрологічна, 12

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.371.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут агроєкології і природокористування Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 13722479

Місцезнаходження: вул. Метрологічна, 12, м. Київ, Київська обл., 03143, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут агроєкології і природокористування Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 13722479

Місцезнаходження: 03143, м. Київ-143, вул. Метрологічна, 12

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.35.25

Тема дисертації:

1. Екологічні особливості взаємодії рослин сортів пшениці озимої з фітопатогенними грибами
2. Ecological features of interaction of winter wheat plants with phytopathogenic fungi

Реферат:

1. Дисертацію присвячено поглибленню уявлень про особливості взаємодії сортів пшениці озимої та фітопатогенних грибів з некротрофним типом живлення, з метою оцінювання сорту як чинника біологічного забруднення агрофітоценозів фітопатогенними мікроміцетами. Розроблено методикку оцінювання сортів пшениці озимої за впливом на пропагулоутворення грибів на різних етапах онтогенезу рослин. Вивчено спектр та чисельність грибів з некротрофним типом живлення, які домінують в агроценозах пшениці озимої в Центральному Лісостепу України. Встановлено, що найбільш поширеними на різних органах та етапах онтогенезу рослин пшениці озимої є *F. oxysporum*, *S. tritici*, *A. tenuissima*. Вперше визначено вплив рослин сортів пшениці озимої Миронівська 808, Миронівська 61, Крижинка, Мирич, Мирхад, Ремеслівна, Ювіляр миронівський на інтенсивність спороутворення грибів *F. oxysporum*, *S. tritici*, *A. tenuissima*. Наведено диференціацію сортів пшениці озимої за впливом на накопичення інфекційних структур патогенів усередині

та на поверхні різних органів рослин. Встановлено причинно-наслідкові зв'язки між спороутворенням грибів та морфологічними й фізіологічними властивостями сортів. Досліджено зміну показників агресивності гриба *F. oxysporum* за впливу сортів пшениці озимої Миронівська 808, Миронівська 61, Крижинка, Ремеслівна, Ювіляр миронівський. Доведено, що за впливу сорту Ремеслівна рівень агресивності вихідної культури гриба майже не змінюється. За впливу сортів Ювіляр миронівський та Крижинка зростає швидкість інфекційного процесу, інтенсивність спороутворення фітопатогену та здатність спор до проростання. Доведено необхідність відбору сортів за їх здатністю впливати на життєві стратегії збудників хвороб, що дасть можливість створювати стійкі екосистеми в агрофітоценозах, а відповідно і зменшити їх біологічне та хімічне забруднення. Встановлено, що зміна рівня спороутворення фітопатогену залежала від концентрації та комплексної дії біологічно активних речовин у рослинах різних сортів пшениці озимої. Вивчено вплив ексудатів сортів пшениці озимої Миронівська 808, Миронівська 61, Крижинка, Ремеслівна, Ювіляр миронівський на швидкість росту та інтенсивність спороутворення грибів *F. oxysporum* та *A. tenuissima*. Доведено, що ексудати рослин та ефективність колонізації різних сортів пшениці озимої ендоефітними бактеріями є потужними механізмами впливу рослин на інтенсивність утворення інфекційних структур мікроміцетів.

2. This manuscript is devoted to studying of interaction between phytopathogenic fungus and different winter wheat varieties, as well as influence of different varieties of wheat on producing infection structures by phytopathogen. The method of estimating the effect of winter wheat's varieties on intensity of fungus sporulation during different stages of plant ontogenesis is developed. The influence of different wheat's varieties upon sporulation rate of pathogens *F. oxysporum*, *S. tritici*, *A. tenuissima* on the different parts of plant during vegetative period of the winter wheat is substantiated. It is shown that the content of ascorbic acid and glutathione in plants is linked directly with the sporulation of pathogenic fungi. The data concerning the evaluation of aggressiveness of various strains of *F. oxysporum*, which were isolated from different wheat varieties, were shown. Based on indicators of growth rate and sporulation intensity it was found that the isolates of *F. oxysporum* are heterogenous. The influence of metabolites of different wheat's varieties upon growth rate of mycelium and the intensity of sporulation phytopathogenic fungi *F. oxysporum* and *A. tenuissima* is substantiated. It was found that plant metabolites from different varieties of winter wheat stimulate physiological activity of the fungi. The differentiation of influence of winter wheat varieties on production the infection structures of fungus *F. oxysporum* and *A. tenuissima* is proved. It was proved also that plant metabolites and endophytic bacteria are mechanisms of influence on production of the infection structures of micromycetes.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Парфенюк Алла Іванівна
2. Parfenyuk Alla

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.16, 06.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ісаєнко Володимир Миколайович
2. Ісаєнко Володимир Миколайович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.16, 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Волощук Наталія Михайлівна
2. Волощук Наталія Михайлівна

Кваліфікація: к.б.н., 03.00.21

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Фурдичко Орест Іванович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Фурдичко Орест Іванович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.